

Kapitel 2 - Modelreglernes fokus og afgrænsning

Oprindelig kilde	WorkZone - 1442-0818
Forfatter	Modelsekretariatet
Oprettet	Aug 31, 2016
Version	1.2
Ændret	Oct 30, 2023
Sidehistorik	• Se sidehistorik

Her beskrives modelreglernes fokus og afgrænsning.

- [2.1 Grunddatamodellen består af domænemodeller](#)
- [2.2 Model for udstilling af Grunddata](#)
- [2.3 Informationsmodel](#)
- [2.4 Objektniveau](#)
- [2.5 Afgrænsning](#)

2.1 Grunddatamodellen består af domænemodeller

[Til toppen](#)

Grunddatamodellen er sammensat af domænemodeller - det vil sige datamodeller for alle forretningsdomænerne i Grunddataprogrammet (for eksempel "Person", "Adresse", "Virksomhed"). Se også figur 2.

Hver domænemodel har en modelansvarlig - det vil sige den Grunddatamyndighed, som til enhver tid har ejerskab og ansvar for domænemodellen. Det er op til den modelansvarlige at fastlægge domænets omfang og afgrænsning.

Den modelansvarlige har ansvaret for, at domænemodellen afspejler domænets data og er modelleret i overensstemmelse med forretningsbehovet samt i overensstemmelse med modelreglerne.

Den samlede Grunddatamodel bliver opbevaret og udstillet centralt:

NOTE

Dette uddybes i dokumentet "Udstillingsplatform": Domænemodeller indleveres af de modelansvarlige i XML format. XML er en standardiseret XML-baseret udvekslingsformat for UML-modeller. UML-modellen er organiseret i pakker, hvor pakkenavnet ([se afsnit 5.2](#)) modsvarer datadomænet, for eksempel: Person, Bygning, Bestemt Fast Ejendom.

Disse modeller placeres af Grunddatasekretariatet på [FDA Modelkatalog](#), hvorfra alle kan genbruge dem.

De fleste modelleringsværktøjer kan importere XML fra en subversion-server, således at modellører kan genbruge elementerne i egen modellering. Grunddatasekretariatet sørger yderligere for, at modelleringen bliver udstillet i diagramform på et centralt sted i Grunddata-regi, således at modellører og andre kan orientere sig i modellen uden at skulle importere den i eget værktøj.

2.2 Model for udstilling af Grunddata

[Til toppen](#)

Grunddatamodellen skal være modellen for udstilling af Grunddata fra Datafordeleren.

Modelreglernes fokus er derfor på udstilling og kommunikation af grunddata over for databrugere, som skal hente data via Datafordeleren.

Databrugere er både eksterne databrugere og de myndigheder, som deltager i grunddataprogrammet. Grunddatamyndighederne har forpligtet sig på at bruge hinandens data på tværs, og vil dermed også trække data fra Datafordeleren. Grunddatamodellen vil dermed også udgøre det samlede programs overblik over og forståelse af grunddata.

Modelreglerne omhandler ikke datamodeller for lagring eller ajourføring af Grunddata internt i Grunddataregistrene. Modelreglerne omhandler heller ikke datamodeller for lagring internt i Datafordeleren eller for dataflowet mellem Grunddataregistre og Datafordeler.

Bemærk dog, at modelreglerne i kapitel 5 og 6 stiller krav til, at visse informationer er indeholdt i Grunddata.

2.3 Informationsmodel

[Til toppen](#)

Modelreglerne har fokus på logisk informationsmodellering af de data, der bliver udstillet som Grunddata for databrugere. Se Arkitekturguiden for yderligere definition af logisk informationsmodellering: [Arkitekturguide informationsmodel](#).

Informationsmodellen skal beskrive al den information, der udstilles som Grunddata.

Et af perspektiverne med Grunddatamodellen er en modeldrevet arkitektur, der samler vedligeholdelse af datamodeller og dokumentation et sted. Det betyder i denne sammenhæng, at informationsmodellen er den centrale datamodel, som vedligeholdes af den modelansvarlige. Ud fra informationsmodellen kan der udledes datamodeller på andre abstraktionsniveauer: konceptuel datamodel og datasnitflader.

Den konceptuelle datamodel skal give et helt overordnet overblik over grunddata til brug for beslutningstagere samt til kommunikation, se for eksempel [Konceptuel datamodel](#). Den konceptuelle datamodel skal vedligeholdes sammen med informationsmodellen.

Datasnitflader (forstået som for eksempel fysiske skemaer i form af XML Schema) har til formål at gøre datamodellen operationel for systemudviklere. Et af perspektiverne i modelreglerne er at muliggøre automatisk generering af datasnitflader ud fra informationsmodellen.

NOTE

Hensigten med flere af dette dokumentets regler er, at informationsmodellen automatisk skal kunne oversættes til datasnitflader, formuleret for eksempel i XML Schema eller JSON Schema. Yderligere vil det skulle undersøges, om modellen kan oversættes til andre modelleringsmetoder, som for eksempel RDF/OWL, for at kunne danne basis for Linked Data/Semantic Web-relaterede dataudvekslingsmetoder.

Metodikkerne for, hvordan disse oversættelser skal foregå samt de deraf afledte forudsætninger i domænemodellerne, er pt ikke fuldt uddybede. Dertil kommer, at det ikke er afklaret, hvordan model og snitflader bringes i spil på Datafordeleren ([se afsnit 3.2](#)). Teknologiske pilotundersøgelser og forretningsrettede undersøgelser skal afklare disse forhold, opsætte processer for transformationer samt give indspil til hvad dette kommer til at kræve af domænemodellerne.

Dokumenterne “Modelleringsværktøj” og “Udstillingsplatform” som Grunddatasekretariatet forventes at publicere, vil indeholde detaljer om metodikker og processer. Kommende versioner

Figur 4 - Modelreglernes fokus illustreret i forhold til OIO EA-reolen: Hovedfokus er på informationsmodellering på logisk niveau. Herudfra kan udledes henholdsvis konceptuel datamodel og datasnitflader på fysisk niveau.

[Til toppen](#)

2.4 Objektniveau

Modelreglerne fokuserer på modellering af forvaltningsobjekter, for eksempel “Person” eller “Adresse”. Det betyder, at modelregler, dokumentationskrav og generelle egenskaber gælder for Grunddatamodellens modelentiteter. Der opstilles således ikke regler på datasæt niveau, ligesom metadata for datasæt ikke omhandles.

2.5 Afgrænsning

Modelreglerne indeholder ikke krav til en bestemt fremgangsmåde for udarbejdelse af datamodeller. Informationsmodeller, som indleveres som del af Grunddatamodellen, skal overholde modelreglerne, men der er metodefrihed med hensyn til domænernes modelleringsproces.

En række tekniske specifikationer ligger uden for dette dokumentets område - primært fordi de vedrører udviklingsprojekter inden for Grunddataprogrammet, som endnu ikke er fuldt afklarede. Således dækker modelreglerne ikke Datafordelerens servicespecifikation, herunder dataformater og protokoller for adgang til grunddata.

NOTE

Det anbefales at benytte følgende [Vejledning til begrebs- og datamodellering](#).
